Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1891. Wydano i rozesłano dnia 31. Grudnia 1891. **Część XXII.**

Nr. 82.

Rozporządzenie wykonawcze

do ustawy z dnia 2. Lutego 1891, (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 17.), wydane przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym w myśl §. 21. tej ustawy.

Do §. 2. Reprezentacye gmin mających własny statut, powinny zaraz po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia przystąpić do ukonstytuowania stałych komisyi zdrowotnych w myśl ustępu pierwszego §. 16. ustawy z 2. Lutego 1891, (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 17.)

Reprezentacye gmin miejskich, w których obowiązuje ustawa z 13. Marca 1889 (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 24.), tudzież tych gmin, które chcą utrzymywać własnych lekarzy, niemniej reprezentacye powiatowe, wezwane przez Wydział krajowy do tworzenia okręgów sanitarnych, (§. 5) mają w myśl ustępu drugiego §. 16. ustawy z 2. Lutego 1891, powziąść uchwałę, czy u nich mają być ustanowione komisye zdrowotne, czy to dla ich gminy, czy dla okręgu sanitarnego, czy dla całego powiatu.

W gminach, okręgach sanitarnych i powiatach, w których komisye zdrowotne są ukonstytuowane, zasięgną u tych komisyi zdania właściwe władze autonomiczne, co do organizacyi służby zdrowia, mianowicie co do ilości lekarzy, akuszerek i lokalów dla chorych, a to w myśl postanowień §§. 2., 17. i 18. ustawy z 2. Lutego 1891.

Uchwały reprezentacyi gmin lub powiatów o organizacyi służby zdrowia, powzięte czy to na podstawie opinii komisyi zdrowotnych tam, gdzie one zostały ukonstytuowane, czy samodzielnie tam, gdzie tych komisyi nie ma, mają być w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, przedłożone c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia, po zasięgnięciu zdania c. k. krajowej Rady zdrowia i w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Do §. 5. Przy oznaczaniu siedziby lekarza okręgowego należy mieć na uwadze możność należytego spełniania obowiązków i warunki stałego utrzymania się lekarza. Na siedzibę lekarza okręgowego należy wybrać taką miejscowość, z którejby ze względu na środki komunikacyjne najłatwiej mógł spełniać obowiązki służby sanitarnej.

Do §. 6. Gdyby dla jednej lub kilku gmin w myśl §. 5. ustawy w jeden okręg sanitarny połączonych, okazało się korzystnem, by lekarz gminny (§. 2) sąsiedniej gminy, która go sama utrzymuje, pełnił służbę sanitarną także w owej gminie względnie w okręgu sanitarnym, powinny te gminy porozumieć się z ową gminą sąsiednią i po osiągnięciu porozumienia postarać się za pośrednictwem Wydziału powiatowego o orzeczenie Wydziału krajowego po myśli ostatniego ustępu §. 6.

Do §. 7. Dostateczną fizyczną zdatność starającego się o posadę lekarza gminnego lub okręgowego należy udowodnić świadectwem c. k. lekarza powiatowego, lub też świadectwem lekarskiem, potwierdzonem przez c. k. lekarza powiatowego.

Do §. 8. W ogłoszeniu konkursu na posadę lekarza gminnego, należy wymienić jego płacę i żądane warunki; na posadę zaś lekarza okręgowego oprócz tego siedzibę lekarza, ilość gmin tworzących okręg sanitarny, zaludnienie okręgu, wysokość ryczałtu na podróże służbowe, ewentualnie obowiązek utrzymywania apteki domowej, jeżeli tego będzie zachodzić potrzeba.

Do §. 9. Lekarz gminny i okręgowy ma być według następującej roty zaprzysiężony:

„Przysięgam Bogu Wszechmogącemu, że jako ustanowiony lekarz gminny (okręgowy), wszelkie obowiązki, przywiązane do mego urzędu, gorliwie i sumiennie wypełniać będę i że w przydzielonym mi zakresie działania dążyć będę do poprawienia publicznych spraw zdrowia. Tak mi Boże dopomóż. Amen."

Odebranie przysięgi z podaniem daty winien potwierdzić na dekrecie nominacyjnym c. k. Starosta, względnie w miastach, mających własny statut, prezydent miasta.

Do §. 11. Lekarze gminni i okręgowi pobierają płacę w ratach miesięcznych z góry. Wysokość ryczałtu, który ma być wypłacany w ratach kwartalnych z góry, będzie oznaczoną dla każdego okręgu z osobna, w stosunku do obszaru tegoż, ilości i położenia gmin i obszarów dworskich, stosunków komunikacyjnych i innych ważniejszych stosunków miejscowych.

Do §. 14. Instrukcya dla lekarzy gminnych i okręgowych z wyjątkiem lekarzy miejskich we Lwowie i Krakowie, zawartą jest w załączniku **A.**

Lekarz gminny (okręgowy) jest obowiązany w granicach swego okręgu służbowego, na wezwanie władzy i za ustanowionem wynagrodzeniem wypełniać sanitarne czynności urzędowe.

Do §. 15. Grzywny nałożone orzeczeniem dyscyplinarnem na lekarza gminnego wpływają do miejscowego funduszu ubogich, grzywny zaś nałożone na lekarza okręgowego wpływają do funduszu powiatowego.

We wszystkich tych przypadkach, gdy chodzi o działalność lekarza gminnego lub okręgowego pod względem sanitarno-policyjnym lub fachowym w ogóle, mogą naczelnicy gmin i Wydziały powiatowe przed wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego odnieść się do politycznej Władzy powiatowej, dla zasiągnięcia zdania c. k. lekarza powiatowego.

Również przy rozstrzyganiu spraw dyscyplinarnych w drugiej instancyi może Wydział krajowy odnieść się do c. k. Namiestnictwa dla zasiągnięcia zdania c. k. krajowej Rady zdrowia.

Do §. 16. Statut określający skład i czynności stałych komisyi zdrowotnych z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, zawarty jest w załączniku **B.**

Do §. 17. Zaraz po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia zbada Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową, w których gminach zapewnioną jest dostateczna pomoc położnicza w ogóle, a w szczególności bezpłatna pomoc akuszerki dla ubogich rodzących. Gminy, w których tej pomocy nie ma, będą przez powyżej pomienione władze bezzwłocznie wezwane, ażeby ustanowiły posady akuszerek, bądź to osobno dla poszczególnych gmin, bądź zbiorowo dla pewnej grupy sąsiadujących gmin i obszarów dworskich.

Pożądanem jest, ażeby na 10.000 ludności ustanowioną była przynajmniej jedna akuszerka.

Gdyby wezwane gminy i obszary dworskie w ciągu pół roku nie ustanowiły akuszerek gminnych, oznaczy Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową siedzibę akuszerki, jej okręg służbowy, wysokość i sposób pokrywania jej płacy z funduszów gmin i obszarów dworskich, i rozpisze konkurs z terminem najdłużej dwumiesięcznym.

Z pośród ubiegających się o posadę zamianuje Wydział powiatowy w takim razie w zastępstwie gmin i obszarów dworskich akuszerkę, po zasiągnięciu zdania politycznej władzy powiatowej co do kwalifikacyi kandydatek.

Wynagrodzenie akuszerki ma być wypłacane bądź jako stała roczna płaca, bądź za każdą rzeczywiście udzieloną pomoc ubogiej rodzącej. Najniższy wymiar wynagrodzenia będzie osobnem rozporządzeniem ogłoszony.

Gdy jest więcej akuszerek gminnych w jednej gminie, należy każdej co do niesienia pomocy dla ubogich rodzących przydzielić pewną część gminy.

O przeprowadzonej organizacyi służby położniczej w gminie lub okręgu, zawiadomią władze powiatowe swe przełożone władze krajowe.

Gdyby dla okolicy, w której potrzeba akuszerki uznaną została za nieodzowną, termin konkursu upłynął bez skutku, ma się Wydział powiatowy postarać o wysłanie do szkoły położnych na koszt gminy, okręgu lub powiatu kandydatek, któreby się zobowiązały przyjąć po uzyskaniu dyplomu posadę akuszerki tam, zkąd na naukę wysłane zostały.

Do §. 18. Lokale dla chorych, jakie miasta utrzymujące własnych lekarzy w myśl §. 18. ustawy są obowiązane utrzymywać, mają w szczególności na celu udzielenie opieki lekarskiej w nagłych przypadkach choroby, i w przypadkowych uszkodzeniach jakoteż odosobnienie takich chorych dotkniętych chorobą zakaźną, którzy według uznania lekarza gminnego w swych mieszkaniach nie mogą być należycie odosobnieni.

Lokale takie mają co do swych rozmiarów odpowiadać stosunkom miejscowym i mają być tak urządzone, aby w nich od sobnienie było możebnem i aby każdej chwili można tam chorych umieścić.

Jeżeli w miastach takich jest szpital gminny, należy najdalej do trzech miesięcy poczynić w nim uzupełnienia w myśl powyższych postanowień. Jeżeli zaś szpitala nie ma, obowiązaną jest gmina najdalej do roku od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, postarać się o odpowiedni lokal i oddać go do użytku.

Nr. 83.

Załącznik A.

I n s t r u k c y a

służbowa dla lekarzy gminnych i okręgowych, z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, wydana przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym na zasadzie §. 14. ustawy krajowej z 2. Lutego 1891, (Dz. u. kr. Nr. 17.)

Obowiązki lekarza tak gminnego jak okręgowego.

A) w ogóle.

Lekarz tak gminny jak okręgowy jest powołany do współdziałania przy wykonywaniu sanitarno-policyjnych obowiązków, przydzielonych gminom tak w samoistnym jak przekazanym zakresie działania.

Aby temu powołaniu zadosyć uczynić, ma się lekarz gminny jak najdokładniej zapoznać ze stosunkami zdrowotnymi swej gminy, a lekarz okręgowy swego okręgu.

Gdyby który z nich dostrzegł usterki sanitarne, zagrażające zdrowiu czyto pojedynczych osób, czy większej ilości ludności, obowiązany jest wszystko uczynić, aby te usterki usunięte zostały, mianowicie ma pouczyć kogo należy o szkodliwości stanu rzeczy, ma zdać sprawę swej władzy przełożonej o grożącem niebezpieczeństwie i przedłożyć jej wnioski, jakby złemu zaradzić należało.

W razach nagłych, nie cierpiących zwłoki, obowiązany jest zarządzić na własną odpowiedzialność w zastępstwie naczelnika gminy, to co okaże się niezbędnie potrzebnem

W takim razie ma jednak bezzwłocznie postarać się o zatwierdzenie swego zarządzenia przez naczelnika gminy.

W ogóle ma swe wiadomości lekarskie jak najskrupulatniej zużytkować ku wspieraniu radą i uczynkiem czy to naczelnika gminy, czy przewodniczącego komisyi zdrowotnej.

B) w szczególności.

Obowiązany jest tak lekarz gminny jak okręgowy:

a) zwracać uwagę właściwych władz na przeszkody utrudniające ruch swobodny na drogach ulicach i placach, które mogłyby się stać powodem chorób, lub uszkodzeń mieszkańców, niemniej na zanieczyszczenie tych miejsc publicznych;

b) zwiedzać budynki publiczne, jako to: szkoły, hotele, karczmy, gospody, przytuliska, domy ubogich, areszta, fabryki i t. p. w celu przekonania się o ich stosunkach zdrowotnych co do gruntu, przestrzeni, światła i powietrza, oraz o sposobie usuwania z nich nieczystości;

c) dawać opinię ze stanowiska sanitarnego przy budowie kanałów, studni, wodociągów, przy urządzaniu szkół, zakładów dobroczynnych, kąpielowych i przemysłowych, fabryk, domów dla ubogich i robotników, tudzież lokalów publicznych, niemniej przy udzielaniu pozwolenia na zamieszkanie nowych budowli;

d) zwracać uwagę właściwych władz na zanieczyszczenie płynących i stojących wód odchodami ze stajen, gnojowisk, fabryk, warstatów i t. d., a to w celu peryodycznego oczyszczania tych wód, tak samo jak studzień publicznych, niemniej dostarczenia dobrej wody do picia i do użytku w dostatecznej ilości;

e) nadzorować ze względów sanitarno-policyjnych artykuły żywności, jako to: mleko, mąkę, grzyby, owoce, wyroby cukiernicze i inne na targach sprzedawane, niemniej napoje, jak: piwo, wino, wódkę, rum, arak i t. d.;

f) niedopuszczać sprzedaży naczyń szkodliwych zdrowiu i używania ich do przechowywania i sporządzania żywności, niemniej używania barwników szkodliwych zdrowiu do zabarwienia pokarmów lub napojów; lecz polecić policyi zabranie szkodliwych zdrowiu artykułów żywności lub naczyń, o czem ma jednak bezzwłocznie zawiadomić naczelnika gminy;

g) nadzorować ścisłe wykonywanie przepisów tyczących się oględzin mięsa i zwierząt przeznaczonych na rzeź lub kłucie, i czuwać nad transportami bydła, nad targowicą bydlęcą i nad rakarnią, tam gdzie nie ma weterynarza;

h) czuwać nad tem, ażeby w zakładach kąpielowych zachowywane bywały wszelkie ostrożności dla zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom i chorobom w czasie kąpieli, tudzież ażeby władza gminna wyznaczyła stosowne miejsca do kąpieli w rzekach i stawach;

i) udzielać bezpłatnej pomocy lekarskiej chorym ubogim, (w myśl dekretu prezydyalnego kamery nadwornej z 26. Lipca 1840, l. 3743 Zb. u. p. Nr. 153 ex 1840), przebywającym w jego gminie lub okręgu, niemniej udzielać bezpłatnej pomocy ubogim rodzącym w trudniejszych porodach;

k) stosować się przy zapisywaniu lekarstw dla ubogich na koszt gminy lub obszaru dworskiego, ściśle do przepisów obowiązującej normy ordynacyjnej;

l) nadzorować akuszerki, zamieszkałe w jego gminie lub okręgu, (w myśl rozporządzenia ministeryalnego z 4. Czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 54.) w szczególności zaś zwracać uwagę na czystość przyrządów i spisywanie wykazów porodowych, niemniej na wykonywanie praktyki położniczej przez osoby do tego nieuprawnione;

m) zaopatrzyć się w apteczkę podręczną (Nothapparat), zaś utrzymywać domową aptekę, jeżeli w oddaleniu siedmiu i pół kilometrów od miejsca jego zamieszkania nie ma apteki publicznej; (w tym względzie ma się stósować do rozporządzenia ministeryalnego z 26. Grudnia r. 1882 (Dz. u. p. Nr. 182);

n) leczyć bezpłatnie chorych, umieszczonych w lokalach przeznaczonych na to w gminach, które nie mają osobnego lekarza szpitalnego; przy czem ma czuwać nad należytem urządzeniem tego lokalu i nad utrzymywaniem w dobrym stanie przyrządów ratunkowych i transportowych;

o) nieść natychmiast pomoc lekarską na miejscu wypadku osobom, których życie jest zagrożone, w skutek nieszczęśliwego zdarzenia;

p) utrzymywać ewidencye podrzutków, głuchoniemych, ciemnych, obłąkanych, matołków i kalek nie umieszczonych w zakładzie, a zamieszkałych w jego gminie lub okręgu; zawiadamiać właściwą władzę, jeżeli dostrzeże, że opieka tych osób, zostających pod publicznym nadzorem, jest pod względem sanitarnym zaniedbaną;

r) czuwać nad tem, ażeby przy zakładaniu cmentarzy przestrzegane bywały wszelkie przepisy sanitarno-policyjne, ażeby trupiarnia była należycie zbudowaną, a cmentarz w należytym porządku utrzymywany;

s) interweniować wcześnie i roztropnie w razie wybuchu jakiejkolwiek choroby zakaźnej; udać się na miejsce zaraz po otrzymaniu wiadomości o pierwszym wypadku choroby zakaźnej, celem sprawdzenia rodzaju choroby, zawiadomić natychmiast naczelnika gminy i przy jego współudziale zarządzić wszystko, co w myśl obowiązujących przepisów dla stłumienia choroby w zarodku zrobić należy, mianowicie: odosobnić chorych bądź we własnem ich mieszkaniu, bądź w szpitalu, bądź w osobnym lokalu na to przeznaczonym, pouczyć otoczenie chorego o sposobie zachowania się i o środkach ostrożności, zarządzić i przypilnować jak najdokładniejszą desinfekcyą, szczególnie nie ograniczać swej czynności tylko do zadań sanitarno-policyjnych, lecz nieść czynną pomoc lekarską wszystkim chorym, dotkniętym chorobą zaraźliwą, chybaby chorzy lub ich rodziny innego lekarza pożądały, zwracać szczególniejszą uwagę na choroby syfilityczne i na jaglicę; składać dokładne sprawozdania o wybuchu i rozszerzaniu się choroby zakaźnej władzy politycznej, czy to na ręce Zwierzchności gminnej, czy w razach nagłych, bezpośrednio c. k. Starostwu;

t) wykonywać w miejscu swej siedziby oględziny zwłok osobiście, w innych gminach swego okręgu dozorować ustanowionych w jego zastępstwie oglądaczy, pouczać tych, którzy nie są lekarzami lub chirurgami, i odbierać od nich doniesienia o każdym wypadku śmierci; osobiście zaś wykonywać oględziny zwłok tam, gdzie nie jest oglądaczem lekarz lub chirurg, w razie, gdyby zachodziło podejrzenie, że śmierć nastąpiła w skutek karygodnego czynu lub zaniedbania pomocy lekarskiej, lub nareszcie, że się ma do czynienia z chorobą zakaźną;

u) brać udział na wezwanie naczelnika gminy we wszystkich sanitarno-policyjnych komisyach i oględzinach, podjętych we własnym zakresie działania gmin; niemniej brać udział, na wezwanie c. k.

władzy politycznej, w komisyach powołanych w sprawach poruczonego zakresu działania gmin, jako to: do tłumienia epidemii lub epizoocyi, do wykonania obdukcyi, do asystowania przy exhumacyi lub transporcie zwłok, nareszcie przeprowadzać szczepienia ospy ochronnej;

v) brać udział w obradach rady szkolnej miejscowej na zaproszenie jej przewodniczącego, a to w sprawach tyczących się hygieny szkolnej, i w tym przedmiocie przedkładać swe opinie i wnioski wyższym władzom szkolnym, czy to na żądanie, czy z własnej inicyatywy;

w) nadzorować wszystkie prywatne zakłady lecznicze i domy porodowe znajdujące się w jego gminie lub okręgu, tak co do ich urządzenia, jak prowadzenia, zwracać szczególną uwagę na wykonywanie przez osoby nie posiadające kwalifikacyi i uprawnienia praktyki lekarskiej, choćby ta nie bywała wykonywaną w sposób zarobkowy, i zawiadomić o dostrzeżonych w tym względzie nadużyciach, władzę polityczną lub właściwy sąd;

x) przedkładać z końcem każdego roku statystyczne wykazy sanitarne na udzielonych sobie wzorach dla każdej gminy z osobna; pod własną odpowiedzialnością; tudzież donosić o wszelkich przypadkowych uszkodzeniach cielesnych w fabrykach i t. p.;

y) założyć zbiór normaliów, prowadzić dziennik swych czynności i korespondencyi urzędowych i protokół zmarłych, tudzież czynić zapiski dorocznego sprawozdania statystycznego i oddać wszystkie te pisma swemu następcy w urzędowaniu;

z) zawiadomić naczelnika gminy w razie koniecznej potrzeby wydalenia się z gminy na czas dłuższy nad 24 godzin.

C) Postanowienia odnoszące się jedynie do lekarzy miejskich.

α) W miastach, w których obowiązuje ustawa z 13. Marca 1889, (Dz. u. k. Nr. 24.), jak niemniej w innych miastach i miasteczkach, w których wedle §. 2 ustawy z dnia 2. Lutego 1891, (Dz. u. k. Nr. 17.) będą ustanowieni lekarze gminni, obowiązani są lekarze miejscy wykonywać nadzór nad prostytucyą, w myśl rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 10. Października 1888, l. 48.887.

β) Lekarze miejscy są obowiązani leczyć bezpłatnie służbę miejską wszelkich kategoryi i osoby przebywające w aresztach miejskich, nadto badać stan zdrowia szupaśników.

γ) Jeżeli w mieście jest więcej lekarzy gminnych, Rada miejska rozdzieli czynności między nich, a jednego mianuje lekarzem naczel-

nym, który jest odpowiedzialny za wykonywanie służby zdrowia w całym mieście.

Rada miejska może powyższą instrukcyę uzupełnić innemi postanowieniami.

Nr. 84.

Załącznik B.

Statut

stałych komisyi zdrowotnych, z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa.

§. 1,

Stała komisya zdrowotna jest fachowym organem doradczym.

Jako taki wydaje opinie we wszystkich sprawach, tyczących się zdrowia publicznego, przydzielonych czy to do samoistnego czy przekazanego zakresu działania gminom.

§. 2.

W gminach, w których obowiązuje ustawa z 13. Marca 1889, (Nr. 24. Dz. u. kr.) i w tych, które utrzymują własnych lekarzy, a wedle §. 16. ustawy z 2. Lutego 1891, (Nr. 17. Dz. u. kr.), ustanowiły u siebie komisye zdrowotne, przewodniczy komisyi zdrowotnej naczelnik gminy.

§. 3.

Członkami komisyi zdrowotnej są:

a) urzędnik przeznaczony przez przewodniczącego;

b) lekarz gminny; jeżeli jest ich w gminie więcej, lekarz naczelny;

c) 4 do 12 członków, wybranych przez Radę gminną w połowie ze swego grona, a w połowie ze znawców, zamieszkałych w gminie. Za znawców uważać należy lekarzy, techników, aptekarzy, nauczycieli i t. d. Liczbę członków oznacza Rada gminna.

Wedle uznania przewodniczącego, lub za uchwałą komisyi, może komisya zdrowotna zaprosić od wypadku do wypadku znawców z po za swego grona.

§. 4.

O ukonstytuowaniu się komisyi zdrowotnej ma być, z wymienieniem nazwisk członków, zawiadomiony Wydział powiatowy i c. k. Starostwo.

§. 5.

Urząd członka komisyi zdrowotnej jest honorowy a więc bezpłatny.

Czas urzędowania członków komisyi zdrowotnej trwa trzy lata. Czas urzędowania członków, wybranych z łona Rady gminnej, gaśnie z chwilą ustąpienia ich z Reprezentacyi gminnej. Wybór uzupełniający ma ważność tylko na czas do końca trzechlecia.

§. 6.

Komisya zdrowotna jest obowiązaną wydawać opinie na wezwanie przewodniczącego, zaś uprawnioną czynić wnioski z własnej inicyatywy w sprawach zdrowia publicznego.

Komisya zdrowotna wydaje opinią lub czyni wnioski:

a) w sprawie organizacyi służby zdrowia w gminie;

b) o kwalifikacyi kandydatów, starających się o posadę w służbie zdrowia gminnej;

c) w sprawach mających pod względem sanitarnym zasadnicze znaczenie;

d) w sprawach zarządzeń, mających na celu poprawę stosunków zdrowotnych w gminie;

e) w sprawach publicznych urządzeń sanitarnych, budowli na cele zdrowotne i t. d., o ile wymagają ocenienia ze względów sanitarnych.

§. 7.

Referentem stałym peryodycznych sprawozdań o stosunkach zdrowia publicznego w gminie, jest lekarz gminny. Gdzie ich jest więcej, lekarz naczelny.

Sprawozdania te ma naczelnik gminy zawsze podawać do wiadomości komisyi zdrowotnej.

Inne przedmioty przydziela przewodniczący do referowania członkom komisyi zdrowia, wedle swego uznania.

Referent przygotowuje sprawę, przedstawia ją na posiedzeniu komisyi i wnosi, jaką o niej dać opinię.

Wnioski i opinię komisyi zdrowotnej przedkłada przewodniczący Zwierzchności lub Radzie gminnej do stosownego zarządzenia.

Zarządzenia władz gminnych, przedsięwzięte na skutek wniosków komisyi zdrowotnej, mają być tej komisyi bezzwłocznie podane do wiadomości.

§. 8.

Komisya zdrowotna odbywa swe posiedzenia zwyczajne raz na miesiąc. Nadzwyczajne posiedzenie może zwołać przewodniczący z własnej inicyatywy ma jednak obowiązek uczynić to na pisemne żądanie trzeciej części członków komisyi.

Zaproszenia pisemne na posiedzenia, czy to zwyczajne czy nadzwyczajne, rozseła przewodniczący członkom wraz z porządkiem dziennym, trzy dni przed posiedzeniem.

Członkowie komisyi zdrowotnej są obowiązani zadosyć uczynić wezwaniu przewodniczącego, a w razie nieuniknionej przeszkody, usprawiedliwić swą nieobecność.

Członkowie, którzy bez usprawiedliwienia nie byli obecni na trzech po sobie następujących posiedzeniach, tracą mandat.

W ich miejsce należy zarządzić wybór uzupełniający.

Do ważności uchwał potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków. Uchwały zapadają większością głosów obecnych.

W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Mniejszości służy prawo uzasadnienia swego zdania w osobnym wniosku mniejszości.

§. 9.

Komisya zdrowotna prowadzi protokół podawczy z następującemi rubrykami:

a) liczba bieżąca przedmiotu w komisyi;

b) nazwa strony lub władzy, która sprawę wnosi i liczba jej podania;

c) dzień wniesienia do komisyi;

d) treść przedmiotu;

e) załatwienie.

Oprócz tego prowadzi komisya zdrowotna protokół obrad, w którym uwidocznione być mają: przedmiot obrad, wniosek referenta, treściwy przebieg dyskusyi i uchwała. Wyciągi z tego protokołu mają być dołączone do właściwego aktu.

§. 10.

Powyższe postanowienia statutu komisyi zdrowotnej w gminach, obowiązują także komisye zdrowotne w okręgach sanitarnych i w powiatach z tą różnicą, że

a) czynności przekazane w komisyi zdrowotnej gminnej naczelnikowi gminy, wykonuje w okręgu sanitarnym przewodniczący, wybrany przez komisyę zdrowotną z grona jej członków, a w powiecie Prezes Rady powiatowej;

b) członkami komisyi zdrowotnej w okręgu sanitarnym są przełożeni obszarów dworskich i naczelnicy gmin należących do okręgu, których Wy-

dział powiatowy w odpowiedniej ilości do tego przeznaczy, tudzież lekarz okręgowy;

w powiecie zaś oprócz Prezesa Rady powiatowej, 4 do 12 członków wybranych przez Radę powiatową w połowie z jej grona, a w drugiej połowie ze znawców w powiecie zamieszkałych, tudzież wszyscy lekarze okręgowi powiatu;

c) czynności należące do kompetencyi Rady gminnej, wykonują w okręgach sanitarnych przełożeni obszarów dworskich i Zwierzchności gmin należących do okręgu; w powiecie zaś Wydział powiatowy. Odpowiednio do tego gaśnie czas urzędowania członków tych komisyi zdrowotnych z chwilą wygaśnięcia ich mandatu do ciała autonomicznego, z którego pochodzą;

d) stałym referentem, peryodycznych sprawozdań sanitarnych jest w okręgu lekarz tego okręgu, a w powiecie lekarz, którego komisya zdrowotna powiatowa do tej czynności przeznaczy.

e) Przewodniczący komisyi zdrowotnej okręgowej przesyła wnioski i opinie komisyi Zwierzchnościom gmin i przełożonym obszarów dworskich, których one się tyczą, do odpowiedniego zarządzenia, a Prezes komisyi zdrowia powiatowej przedkłada je Wydziałowi powiatowemu.

§. 11.

Sprawozdania z czynności komisyi zdrowotnych, czy to gminnych, czy okręgowych, czy powiatowych, będą corocznie przedkładane właściwym władzom politycznym i autonomicznym. Protokoły zaś obrad komisyi zdrowotnych będą tym władzom udzielane do przejrzenia tylko na ich żądanie.

Nr. 85.

Obwieszczenie

c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie z dnia 25. Listopada 1891 l. 97387, o wyniesieniu c. k. urzędów podatkowych w Rzeszowie, Wadowicach, Sanoku, Jaśle, Brzeżanach i Stryju do rzędu c. k. głównych urzędów podatkowych.

Według reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 13. Sierpnia 1891, l. 28688, zostały c. k. urzędy podatkowe w Rzeszowie, Wadowicach, Sanoku, Jaśle, Brzeżanach i Stryju, na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 19. Czerwca 1891, podniesione do rzędu c. k. głównych urzędów podatkowych.

Pomienione urzędy podatkowe mają odtąd nosić nazwę „c. k. głównych urzędów podatkowych."

C. k. krajowa Dyrekcya skarbu.

Lwów, dnia 25. Listopada 1891.